

Teaching Guide

Identifying Data					2020/21
Subject (*)	Statistics and Introduction to Econometrics		Code	611G02014	
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas				
Descriptors					
Cycle	Period	Year	Type	Credits	
Graduate	1st four-month period	Second	Obligatory	6	
Language	Spanish				
Teaching method	Face-to-face				
Prerequisites					
Department	Economía				
Coordinador	Cancelo de la Torre, Jose Ramon	E-mail	jose.cancelo@udc.es		
Lecturers	Cancelo de la Torre, Jose Ramon Perez Lopez, Jose Benito Uriz Tome, Pilar	E-mail	jose.cancelo@udc.es benito.perez@udc.es pilar.uriz@udc.es		
Web					
General description	<p>Esta materia ten dous contidos ben diferenciados. A primeira parte, Estatística, é a continuación da materia de primeiro curso ?Estatística? e dedícase a presentar os conceptos e ferramentas da inferencia estatística, cuxo obxectivo é aproximar propiedades descoñecidas dunha poboación utilizando os resultados obtidos para unha mostra representativa da mesma. Préstase especial atención aos procedementos empregados para estimar os valores dos parámetros poboacionais descoñecidos, e para contrastar diversas hipóteses sobre os mesmos. A segunda parte, Introducción á Econometría, pretende establecer o papel da Econometría no contexto xeral da ciencia económica, introducir a terminoloxía e a linguaxe econométricos, e iniciar a aprendizaxe dos conceptos e das ferramentas básicas para a análise cuantitativa e empírica da economía.</p>				
Contingency plan	<ol style="list-style-type: none"> 1. Modifications to the contents 2. Methodologies <ul style="list-style-type: none"> *Teaching methodologies that are maintained *Teaching methodologies that are modified 3. Mechanisms for personalized attention to students 4. Modifications in the evaluation <ul style="list-style-type: none"> *Evaluation observations: 5. Modifications to the bibliography or webgraphy 				

Study programme competences / results

Code	Study programme competences / results
A3	Evaluate and foreseeing, from relevant data, the development of a company.
A4	Elaborate advisory reports on specific situations of companies and markets
A6	Identify the relevant sources of economic information and to interpret the content.
A8	Derive, based on from basic information, relevant data unrecognizable by non-professionals.
A9	Use frequently the information and communication technology (ICT) throughout their professional activity.
A10	Read and communicate in a professional environment at a basic level in more than one language, particularly in English
A11	To analyze the problems of the firm based on management technical tools and professional criteria
A12	Communicate fluently in their environment and work by teams

B1	CB1-The students must demonstrate knowledge and understanding in a field of study that part of the basis of general secondary education, although it is supported by advanced textbooks, and also includes some aspects that imply knowledge of the forefront of their field of study
B2	CB2 - The students can apply their knowledge to their work or vocation in a professional way and have competences typically demonstrated by means of the elaboration and defense of arguments and solving problems within their area of work
B3	CB3- The students have the ability to gather and interpret relevant data (usually within their field of study) to issue evaluations that include reflection on relevant social, scientific or ethical
B4	CB4-Communicate information, ideas, problems and solutions to an audience both skilled and unskilled
B5	CB5-Develop skills needed to undertake further studies learning with a high degree of autonomy
B10	CG5-Respect the fundamental and equal rights for men and women, promoting respect of human rights and the principles of equal opportunities, non-discrimination and universal accessibility for people with disabilities.
C1	Express correctly, both orally and in writing, in the official languages of the autonomous region
C4	To be trained for the exercise of citizenship open, educated, critical, committed, democratic, capable of analyzing reality and diagnose problems, formulate and implement knowledge-based solutions oriented to the common good
C5	Understand the importance of entrepreneurial culture and know the means and resources available to entrepreneurs
C6	Assess critically the knowledge, technology and information available to solve the problems and take valuable decisions
C7	Assume as professionals and citizens the importance of learning throughout life.
C8	Assess the importance of research, innovation and technological development in the economic and cultural progress of society.

Learning outcomes

Learning outcomes	Study programme competences / results		
Coñecer e comprender os conceptos fundamentais da Inferencia Estatística.	A3 A4 A6 A8 A11 A12	B1 B2 B3 B4 B5 B10	C4 C5 C6 C7 C8
Manexar as técnicas básicas da Inferencia Estatística.	A3 A4 A6 A8 A11 A12	B2 B3 B4	C1 C4 C6 C7
Coñecer e utilizar correctamente e con precisión a terminoloxía e a linguaxe econométrica.	A4 A8 A10 A11	B1 B10	C1 C4 C5 C6 C7 C8
Especificar e estimar modelos sinxelos para a análise cuantitativa das relacións entre as variables económicas, e valorar os resultados da estimación.	A6 A8 A11	B2 B3 B4 B5	C4 C5 C6 C7 C8
Utilizar as rutinas de cálculo necesarias para resolver os problemas empíricos en economía a través do software adecuado.	A9	B2	C8

Contents

Topic	Sub-topic
-------	-----------

1) Distribucións na mostraxe	<ul style="list-style-type: none"> - Conceptos básicos - Resultados xerais - Poboacións normais - Algúns resultados para mostrax grandes
2) Estimación	<ul style="list-style-type: none"> - Estimación puntual - Intervalos de confianza: formulación xeral - Intervalos de confianza para poboacións normais - Algúns intervalos de confianza para mostrax grandes
3) Contrastación de hipóteses	<ul style="list-style-type: none"> - Formulación xeral - Contrastación de hipóteses en poboacións normais - Algúns contrastes de hipóteses para mostrax grandes
4) O ámbito da Econometría	<ul style="list-style-type: none"> - Modelos económicos e modelos econométricos - Terminoloxía e tipos de datos - Apéndice. Regresión lineal: enfoque descritivo
5) O modelo clásico de regresión lineal	<ul style="list-style-type: none"> - Supostos - Estimadores - Interpretación

Planning				
Methodologies / tests	Competencies / Results	Teaching hours (in-person & virtual)	Student?s personal work hours	Total hours
Introductory activities	B10 C4 C6 C7 C8	2	0	2
Guest lecture / keynote speech	A3 A4 A6 A8 A10 A11 B1 B3 B4 B5 B10 C4 C5 C6 C7 C8	15	45	60
Problem solving	A3 A4 A6 A8 A11 B2 B3 B4 B5 C1 C4 C6 C7	7	14	21
ICT practicals	A3 A4 A6 A8 A9 A11 B2 B3 B4 B5 C6 C7	3	15	18
Workshop	A3 A6 A8 A9 A11 A12 B3 B4 B5 C6 C7	8	16	24
Supervised projects	A8 A11 A12 B2 B3 B4 B5 B10 C1 C4 C6 C7	4	8	12
Objective test	A3 A4 A6 A8 A10 A11 B2 B3 B4 B5 C1 C4 C6 C7	3	6	9
Personalized attention		4	0	4

(*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Introductory activities	Cada parte do curso comezará cunha presentación da materia, na que expoñeráse con detalle o traballo a desenvolver polo estudiantado e como vai ser avaliado.
Guest lecture / keynote speech	Baséase na exposición oral dos conceptos e métodos por parte do profesorado. A exposición inclúe exemplos e exercicios que poñen de relevo as posibilidades e limitacións das técnicas analizadas.
Problem solving	Docencia interactiva dedicada á solución de problemas nos que se aplican os conceptos teóricos.
ICT practicals	Sesións interactivas dedicadas á presentación e aplicación das ferramentas informáticas relacionadas cos contidos do programa.
Workshop	Sesións nas que se realizarán aplicacións da teoría, exercicios, problemas e tarefas prácticas.

Supervised projects	Os estudantes realizarán un traballo en grupo da parte de Introducción á Econometría, no que combinarán o aprendido nas sesións maxistras e nas clases de taller e prácticas a través de TIC. O traballo estará supervisado polo profesorado da materia durante a súa realización.
Objective test	Realizaranse dúas probas para avaliar o grao de aprendizaxe, unha de Estatística e outra de Introducción á Econometría.

Personalized attention

Methodologies	Description
Problem solving ICT practicals Workshop Objective test Supervised projects	<ul style="list-style-type: none"> - Resolución das dúbidas específicas de cada estudante que se poidan suscitar na comprensión dos conceptos teóricos ou na súa aplicación práctica. - Adaptación do ensino das ferramentas informáticas ás características específicas de cada estudante. - A atención prestarase nas horas de clase, nas horas de tutoría para grupos reducidos, e no horario semanal de tutorías do profesorado. - Cada grupo dividirase en dous subgrupos e impartiranse catro horas de tutoría para cada subgrupo, que repartiranse ao longo do período de clases en función da planificación docente. - A atención personalizada ao alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia prestarase no horario semanal de tutorías do profesorado. En caso necesario procederase a unha extensión do horario anunciado, establecendo un horario de tutorías específico para este colectivo.

Assessment

Methodologies	Competencies / Results	Description	Qualification
Problem solving	A3 A4 A6 A8 A11 B2 B3 B4 B5 C1 C4 C6 C7	Cada estudante terá que resolver e entregar boletíns personalizados de problemas. O apartado de observacións de avaliación inclúe máis información sobre esta metodoloxía.	13
Objective test	A3 A4 A6 A8 A10 A11 B2 B3 B4 B5 C1 C4 C6 C7	Ao longo do curso realizaranse dúas probas obxectivas, unha para a parte de Estatística e outra para a parte de Introducción á Econometría. O apartado de observacións de avaliación inclúe máis información sobre esta metodoloxía.	80
Supervised projects	A8 A11 A12 B2 B3 B4 B5 B10 C1 C4 C6 C7	O alumnado deberá realizar e entregar un traballo en grupo, supervisado polos profesores. O apartado de observacións de avaliación inclúe máis información sobre esta metodoloxía.	7

Assessment comments

1) CONTEXTO XERAL DA AVALIACIÓN

A materia ten dous contidos ben diferenciados, Estatística e Introducción á Econometría. A cada parte correspóndelle o 50% da cualificación, e para aprobar a materia haberá que superar os requisitos de cualificación mínima en cada parte que se describen máis adiante.

A avaliación da materia será continua ao longo do cuadrimestre. De aí obterase o 100% da cualificación, de modo que non haberá exame final na primeira oportunidade.

2) DESAGREGACIÓN DA NOTA TOTAL

A cualificación final para o conxunto da materia obterase do seguinte modo:

2.1) Parte de Estatística:

- Solución de problemas de Estatística: dúas actividades que supoñerán o 10% da nota final (1 punto), e que hanse de entregar nas datas e forma que detallaranse no Moodle da materia.

- Proba obxectiva de Estatística, que combinará preguntas sobre aspectos teóricos e teórico-prácticos con exercicios desa parte. Esta proba supoñerá o 40% da nota final (4 puntos), e realizarase ao finalizar a docencia dos contidos de Estatística. O estudiantado poderá repetir a proba ao final do período de clases. Se unha persoa preséntase nas dúas oportunidades, a cualificación que se usará no cálculo da nota final será a do segundo intento, con independencia de que sexa maior ou menor que a obtida no primeiro. Se só preséntase unha vez, a cualificación que se usará no cálculo da nota final será a dese único intento.

2.2) Parte de Introducción á Econometría:

- Solución de problemas de Introducción á Econometría: esta actividade supoñerá o 3% da nota final (0,3 puntos), e hase de entregar na data e forma que detallaranse no Moodle da materia.

- Traballo tutelado: un traballo aplicado, realizado en grupo, no que se combinará o aprendido nas sesións maxistras e nas clases de taller e prácticas a través de TIC. Este traballo supoñerá o 7% da nota final (0,7 puntos), e hase de entregar na data e forma que detallaranse no Moodle da materia.

- Proba obxectiva de Introducción á Econometría, que combinará preguntas sobre aspectos teóricos e teórico-prácticos con exercicios desa parte. Esta proba supoñerá o 40% da nota final (4 puntos) e realizarase cara ao final do período de clases. O estudiantado terá dúas oportunidades para realizar esta proba, e poderá presentarse a ambas. Se se presenta ás dúas, a cualificación que se usará no cálculo da nota final será a do segundo intento, con independencia de que sexa maior ou menor que a obtida no primeiro. Se só preséntase unha vez, a cualificación que se usará no cálculo da nota final será a dese único intento.

3) CUALIFICACIÓN DA PRIMEIRA OPORTUNIDADE

Ao acabar o período de clases o estudiantado terá feito todas as actividades que computarán no cálculo da cualificación final na primeira oportunidade.

Só superarán a materia as persoas que cumpran os seguintes requisitos:

a) Obter unha puntuación de cinco puntos ou máis ao sumar as notas de todas as actividades realizadas.

b) Obter unha puntuación do 40% ou máis do peso de cada unha das dúas partes nas que se divide a materia. Así, para superar a materia é imprescindible obter unha puntuación de dous puntos ou máis nas actividades da parte de Estatística, e unha puntuación de dous puntos ou máis nas actividades da parte de Introducción á Econometría.

A cualificación que figurará na acta da primeira oportunidade será a suma das notas de todas as actividades realizadas ao longo do cuadrimestre, coas seguintes excepcións:

- As persoas cuxa nota total sexa igual ou superior a cinco puntos pero que teñan a materia suspensa por non obter unha puntuación mínima do 40% nalgunha das dúas partes, serán cualificados na acta da primeira oportunidade con 4,5 puntos.
- Tamén terán dita cualificación as persoas cuxa nota total non chegue aos cinco puntos pero sexa superior á 4,5.

4) CUALIFICACIÓN DA SEGUNDA OPORTUNIDADE

4.1) Estudiantes que non teñan unha nota mínima de 2,5 puntos en ningunha das dúas partes da materia:

Estas persoas terán que repetir as seguintes actividades na convocatoria de xullo:

- Proba obxectiva da parte de Estatística (40% da nota final, 4 puntos).
- Proba obxectiva da parte de Introducción á Econometría (40% da nota final, 4 puntos).

As dúas probas realizaranse o día e hora fixados pola Facultade de Economía e Empresa para o exame oficial da segunda oportunidade.

Nas demais actividades do curso manterase a nota obtida na primeira oportunidade, de modo que non se repetirán na convocatoria de xullo. En consecuencia, as actividades nas que mantense a nota da primeira oportunidade son:

- Solución de problemas da parte de Estatística (10% da nota final, 1 punto).
- Solución de problemas da parte de Introducción á Econometría (3% da nota final, 0,3 puntos).
- Traballo tutelado (7% da nota final, 0,7 puntos).

Se unha persoa que ten que repetir as dúas probas obxectivas, a de Estatística e a de Introducción á Econometría, só repite unha delas, considerarase que tamén fixo a outra e que a deixou en branco, co que será cualificada cun cero na proba que non fixo e terá a materia suspensa.

4.2) Estudiantes que teñan unha nota mínima de 2,5 puntos nunha das dúas partes da materia:

Considerarase que estas persoas liberaron esa parte na primeira oportunidade, e por tanto tamén se lles manterá a cualificación da primeira oportunidade da correspondente proba obxectiva. En consecuencia, estas persoas terán que repetir as seguintes actividades na convocatoria de xullo:

- Proba obxectiva da parte cuxa nota na primeira oportunidade é inferior a 2,5 puntos (40% da nota final, 4 puntos).

Esta proba realizarase o día e hora fixados pola Facultade de Economía e Empresa para o exame oficial da segunda oportunidade.

Nas demais actividades do curso manterase a nota que obtivesen na primeira oportunidade, de modo que non se repetirán na convocatoria de xullo. En concreto, estas actividades son:

- Solución de problemas da parte de Estatística (10% da nota final, 1 punto).
- Solución de problemas da parte de Introducción á Econometría (3% da nota final, 0,3 puntos).

- Traballo tutelado (7% da nota final, 0,7 puntos).

- Proba obxectiva da parte cuxa nota na primeira oportunidade é igual ou superior a 2,5 puntos (40% da nota final, 4 puntos).

Os liberados dunha parte da materia unicamente son válidos para o curso actual. Se unha persoa que ten liberada unha parte na primeira oportunidade non consegue aprobar a materia na segunda oportunidade, a súa cualificación final será suspenso, e terá que repetir toda a materia nos seguintes cursos académicos.

Do mesmo xeito que na primeira oportunidade, a cualificación que figurará na acta será a suma das notas de todas as actividades que integran a cualificación final, coas seguintes excepcións:

- As persoas cuxa nota total sexa igual ou superior a cinco puntos pero que teñan a materia suspensa por non obter unha puntuación mínima do 40% nalguna das dúas partes, serán cualificados na acta con 4,5 puntos.

- Tamén terán dita cualificación as persoas cuxa nota total non chegue aos cinco puntos pero sexa superior á 4,5.

5) SOBRE A FORMA DE REALIZAR E ENTREGAR AS ACTIVIDADES QUE COMPUTAN NA NOTA FINAL DA MATERIA

Para cada actividade que o estudiantado deba realizar publicaranse unhas normas de entrega específicas no Moodle da materia, que detallarán os requisitos que debense cumprir para que se considere que a actividade foi realizada e entregada correctamente. O incumprimento deses requisitos significará que parte da actividade está mal realizada, supoñerá unha penalización da puntuación por defecto de forma, ou levará a considerar que a actividade non se entregou, dependendo do requisito concreto que non se satisfaga. Cada estudante será responsable de comprobar que o que vai entregar cumpre os requisitos pedidos antes de proceder á entrega definitiva.

Estas normas de entrega publicaranse en Moodle cun mínimo de catorce (14) días naturais antes da data límite de entrega da actividade correspondente.

6) CUALIFICACIÓN DE NON PRESENTADO

Todas as persoas que se presentaron a actividades que supoñan un mínimo do 20% da nota final de cada oportunidade terán unha cualificación numérica nas actas oficiais. Seguindo a normativa aprobada pola Xunta da Facultade de Economía e Empresa, só serán cualificadas con Non Presentado as persoas que se presentaron a actividades que en conxunto supoñan menos do 20% da nota final desa oportunidade.

7) IDENTIFICACIÓN DO ALUMNADO

O profesorado encargado da realización dunha proba ou actividade de avaliación deberá ter constancia do alumnado que se presente á mesma. Para iso poderá requirir en calquera momento a identificación do estudante, quen deberá acreditala mediante a tarxeta de estudante da UDC, o documento nacional de identidade, ou un documento identificativo equivalente.

8) CUALIFICACIÓN DA OPORTUNIDADE ADIANTADA

A cualificación determinarase mediante unha proba obxectiva que se celebrará na data que estableza o centro. A proba obxectiva cualificarase sobre un máximo de dez puntos, dos cales a parte de Estatística supoñerá un máximo de cinco puntos e a parte de Introducción á Econometría un máximo de cinco puntos. Para aprobar a materia será necesario cumprir os dous seguintes requisitos:

a) Unha cualificación total mínima de cinco puntos.

b) Unha cualificación mínima de dous puntos en cada unha das partes.

Estas condicións de avaliación son específicas para a oportunidade adiantada e só aplicaranse nese caso.

9) ALUMNADO CON RECOÑECIMENTO DE DEDICACIÓN A TEMPO PARCIAL E DISPENSA ACADÉMICA DE EXENCIÓN DE ASISTENCIA

Aplicaráselle as mesmas normas de avaliación que ao estudiantado matriculado a tempo completo, tanto na primeira oportunidade como na segunda. As persoas con recoñecemento de dedicación a tempo parcial están exentas da asistencia a clase, pero teñen a mesma obrigaón de acudir a calquera tipo de proba de avaliación que o alumnado a tempo completo.

Sources of information

Basic	<ul style="list-style-type: none"> - Peña, D. (2008). Fundamentos de Estadística. Alianza Editorial - Newbold, P. (1997). Estadística para los Negocios y la Economía. Prentice Hall - Ramil, M., Rey, C., Lodeiro, M. y Arranz, M. (2014). Introducción a la Econometría: teoría y práctica. Noroeste S.L. - Stock, J.H. y Watson, M.W. (2012). Introducción a la Econometría. Pearson - Wooldridge, J.M. (2010). Introducción a la Econometría: un enfoque moderno. Cengage Learning
Complementary	<ul style="list-style-type: none"> - Carrascal, U., González, Y. y Rodríguez, B. (2000). Análisis Económico con EViews. Ra-ma - Casas Sánchez, J. M. (1997). Inferencia Estadística. Editorial Centro de Estudios Ramón Areces - Casas Sánchez, J. M. y otros (2006). Ejercicios de inferencia estadística y muestreo para economía y administración de empresas. Editorial Pirámide - Guisán, M.C. (1997). Econometría. McGraw-Hill - Gujarati, D. (2006). Principios de Econometría. McGraw-Hill - Martín, G., Labeaga, J.M. y Mochón, F. (1997). Introducción a la Econometría. Prentice Hall - Ruiz-Maya, L. y Martín-Pliego López, J. (2005). Fundamentos de Inferencia Estadística. Editorial Thomson-AC

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Principles of Microeconomics/611G02001
Principles of Macroeconomics/611G02005
Statistics I/611G02006
Mathematics I/611G02009
Mathematics II/611G02010

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Econometrics/611G02019

Other comments

1) REQUISITOS PREVIOS

Esta materia é a continuación da materia Estatística de primeiro curso. É moi recomendable que os alumnos estean familiarizados cos contidos que alí se impartiron, e de forma moi especial coas propiedades da media e da varianza, as distribucións de probabilidade, o manexo das táboas estatísticas e o teorema central do límite.

2) NORMAS PARA A REALIZACIÓN DAS PROBAS DE AVALIACIÓN PRESENCIAIS

As persoas que vaian realizar unha proba presencial só poderán usar un bolígrafo e unha calculadora científica non programable. Se fose necesario outro material, será facilitado polos profesores no momento de realizar a proba, ou anunciarse en Moodle cun mínimo de catorce (14) días naturais antes da data da proba para que o alumnado tráiao o día da súa realización.

Seguindo a normativa aprobada pola Xunta da Facultade de Economía e Empresa, está prohibido acceder á aula na que a se celebre a proba con calquera dispositivo que permita a comunicación co exterior e/ou o almacenamento de información, incluíndo apuntamentos da materia ou similares. Se unha persoa é vista cun dispositivo deste tipo ao seu alcance durante a proba, supoñeráse que o emprega con ánimo de fraude e aplicarase a normativa correspondente. As persoas que traian dispositivos deste tipo o día da proba ?incluídos teléfonos móbiles ou reloxos intelixentes- e non teñan onde deixalos, deberán depositalos na entrada da aula antes do comezo da proba. Nese caso o profesorado non se fai responsable da súa posible perda ou extravío.

3) NORMAS PARA A REALIZACIÓN DAS PROBAS DE AVALIACIÓN CONTROLADAS A TRAVÉS DE TEAMS

As persoas que vaian realizar a proba deben estar conectadas a Teams en todo momento, salvo que se especifique o contrario de maneira expresa nas instrucións desa proba concreta. Se unha persoa comeza a proba antes de conectarse a Teams, desconéctase momentaneamente de Teams durante a realización da proba, ou continúa facendo a proba despois de desconectarse de Teams, a proba considerárase non entregada. Así mesmo cada estudante deberá ter a cámara web activada en todo momento; a desconexión da cámara considerárase equivalente a unha desconexión de Teams, e supoñerá que a proba considerese non entregada.

O profesorado gravará a proba como garantía da identificación do estudantado e da realización do proceso de avaliación esixido pola Lei Orgánica de Universidades. É responsabilidade de cada estudante configurar o seu espazo para evitar a vulneración da intimidade ou dos datos persoais seus ou de terceiras persoas. En todo o relativo á gravación destas probas aplicarase estritamente a normativa da universidade.

Salvo que se indique o contrario nas instrucións dunha proba concreta, aplicarase as mesmas normas que nunha proba presencial: só poderase usar bolígrafo e unha calculadora científica non programable; e non se poderá acceder a ningún dispositivo que permita a comunicación con terceiros e/ou o almacenamento de información, incluíndo apuntamentos da materia ou similares, teléfonos móbiles, reloxos intelixentes, tabletas, computadores, etc. Se unha persoa é vista cun dispositivo deste tipo ao seu alcance durante a proba, supoñeráse que o emprega con ánimo de fraude e aplicarase a correspondente normativa.

4) PROCEDIMENTO DE ACTUACIÓN ANTE A REALIZACIÓN FRAUDULENTA DUN EXAME

Todas as probas réxense polas Normas de Avaliación, Revisión e Reclamación das Cualificacións dos Estudos de Grao e Máster Universitario da UDC, e nesta cuestión aplicarase o que establece o artigo 14 (Comisión de fraude e responsabilidades disciplinarias).

5) ADAPTACIÓN DA DOCENCIA PRESENCIAL Á MODALIDADE SEMIPRESENCIAL

No caso en que a Facultade de Economía e Empresa determine que a docencia pase a desenvolverse de maneira semipresencial, as clases que estaban previstas impartir na aula impartiranse por videoconferencia a través de Teams. Salvo por esta modificación a actividade docente será exactamente a mesma que na modalidade presencial, de modo que continuarase aplicando todo o exposto nesta guía docente.

(*The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.